

sygn. akt III K 42/15

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, III Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Sławomir Cilulko

Protokolant: Beata Wojno

przy udziale Prokuratora Bożeny Romańczuk z Prokuratury Okręgowej w Białymstoku

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2015 roku w Białymstoku

w sprawie o wydanie wyroku łącznego wobec:

M. M. (1)

urodzonego dnia (...) w B.

syna L. i A., rodowe nazwisko matki S.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **4 lutego 2014 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 102/13 – zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 czerwca 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 124/14 - za przestępstwo z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k., popełnione **w okresie od dnia 22 listopada 2011 r. do lipca 2012 r.**, na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres pozbawienia wolności w dniach od 13 listopada 2012 r. do 13 maja 2013 r.

2. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **25 lutego 2014 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 136/12 – zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 listopada 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 203/14 - za przestępstwo z art. 56 ust. 3 w zb. z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 01.04.2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 117, poz. 678) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k., popełnione **w okresie od kwietnia 2010 r. do 22 listopada 2010 r.**, na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres pozbawienia wolności oskarżonego od 22 listopada 2010 r. do 21 listopada 2011 r.

3. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **13 stycznia 2015 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt XV K 958/14, za przestępstwo z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione **w bliżej nieustalonym czasie do dnia 09.03.2014 r.**, na karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania oskarżonego od dnia 9 marca 2014 r. do dnia 10 marca 2014 r.

- o r z e k a -

I. Na podstawie art. 85 k.k., art. 86§1 k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego M. M. (1) wyrokami:

1. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **4 lutego 2014 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 102/13 – w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności;

2. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **25 lutego 2014 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 136/12 – w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności;

i wymierza mu karę łączną 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 577 k.p.k. wyznacza dzień **21 stycznia 2015 roku** jako datę, od której należy liczyć początek odbywania orzeczonej wobec skazanego kary łącznej 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności i na jej poczet zalicza okresy tymczasowego aresztowania:

- w sprawie o sygn. akt III K 102/13 od dnia 13 listopada 2012 r. do 13 maja 2013 r.;

- w sprawie o sygn. akt III K 136/12 od dnia 22 listopada 2010 r. do dnia 21 listopada 2011 r.

III. Na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kary orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 13 stycznia 2015 r., wydanym w sprawie o **sygn. akt XV K 958/14**.

IV. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego z urzędu adw. M. D. 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych – w tym 27,60 (dwadzieścia siedem 60/100) złotych podatku VAT - tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego.

V. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa.

sygn. akt III K 42/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił co następuje:

M. M. (1) w latach 2014–2015 został trzykrotnie skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **4 lutego 2014 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 102/13 – zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 czerwca 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 124/14 - za przestępstwo z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k., popełnione **w okresie od dnia 22 listopada 2011 r. do lipca 2012 r.**, na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres pozbawienia wolności w dniach od 13 listopada 2012 r. do 13 maja 2013 r.

2. Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **25 lutego 2014 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt III K 136/12 – zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 listopada 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 203/14 - za przestępstwo z art. 56 ust. 3 w zb. z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 01.04.2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 117, poz. 678) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k., popełnione **w okresie od kwietnia 2010 r. do 22 listopada 2010 r.**, na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę dzienną za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres pozbawienia wolności oskarżonego od 22 listopada 2010 r. do 21 listopada 2011 r.

3. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **13 stycznia 2015 roku**, wydanym w sprawie o sygn. akt XV K 958/14, za przestępstwo z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione **w bliżej nieustalonym czasie do dnia 09.03.2014 r.**, na karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 63§1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania oskarżonego od dnia 9 marca 2014 r. do dnia 10 marca 2014 r.

Skazany od dnia 21 stycznia 2015 roku odbywa karę 3 lat pozbawienia wolności wymierzoną w sprawie o sygnaturze akt III K 102/13.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o: dane z BI KRK (k.66-67), odpisy prawomocnych wyroków sądowych (k.8, 9, 14-29, 30-65, 75), opinię o skazanym (k.76), obliczenie kary oraz informację o pobytach i orzeczeniach (k.73, 77-80).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 569§1 k.p.k. wyrok łączny wydaje się, gdy zachodzą przesłanki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej kilkoma wyrokami. Karę łączną natomiast sąd orzeka, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu (art. 85 k.k.). Zawarty w art. 85 k.k. zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który został wydany przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (tak: Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25.02.2005 r., I KZP 36/04, publ. w OSNKW nr 2, poz. 13 z 2005 roku).

Analiza dat czynów oraz dat wydania wyroków w procesach karnych wymienionych w pkt. **1.–3.** przekonuje, iż w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego i orzeczenia kary łącznej.

Pierwszy chronologicznie wyrok skazujący, tj. na karę pozbawienia wolności podlegającą łączeniu, który wyznacza datę „kończącą” realnego zbiegu przestępstw, został wydany **4 lutego 2014 roku** w sprawie o sygn. akt III K 102/13. Przesłanki popełnione przed tą datą, a dniem 13.04.2005 r. (data wyrokowania w sprawie o sygn. akt III K 798/05), tworzą zbieg obejmujący rozstrzygnięcia o karach zasadniczych zawartych w wyrokach:

1) Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **4 lutego 2014 roku** (sygn. akt III K 102/13), za czyn popełniony w okresie od dnia 22 listopada 2011 r. do lipca 2012 r.,

2) Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia **25 lutego 2014 roku** (sygn. akt III K 136/12), za czyn popełniony w okresie od kwietnia 2010 roku do 22 listopada 2010 roku.

Łączeniu podlegały, zatem kary pozbawienia wolności w wymiarze: 3 lat i 3 lat.

Kształtując karę łączną zastosowano zasadę częściowej absorpcji. Sąd stoi na stanowisku, że przy jej wymiarze nie bierze się pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kar jednostkowych za poszczególne przestępstwa. Na tym etapie orzekania prowadziłoby to bowiem do ponownego uwzględnienia tych samych przesłanek, które już wcześniej wzięto pod uwagę i podwójnego obostrzenia lub złagodzenia kary z tej samej przyczyny (por. wyrok SN z dnia 25.10.1983 r., IV KR 213/83, publ. w OSNKW 1984/5 – 6/65 oraz pogląd odmienny wyrażony przez T. Grzegorzycza w Komentarzu do art. 577 k.p.k., Zakamycze 2004, wydanie III). Kara łączna wymierzana w wyroku łącznym jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej podsądnego w okresie objętym skazaniami za przestępstwa pozostające w realnym zbiegu. Ferując ją stosuje się zwykle dyrektywy karania: słuszności i celowości, wyrażone przez związek podmiotowo – przedmiotowy oraz czasowy zachodzący między poszczególnymi czynami zabronionymi. O granicach kary łącznej decyduje m.in. ścisłość tego związku. W aspekcie przedmiotowym wyrażają ją kryteria przedmiotowe poszczególnych czynów jak tożsamość pokrzywdzonego, rodzaj naruszonych dóbr prawnych, sposób działania sprawcy, bliskość czasowa poszczególnych przestępstw itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywby bądź pobudki, jakimi kierował się sprawca, podobieństwo strony podmiotowej, zamiarów itd.

Rozstrzygając w trybie Rozdziału 60 Kodeksu karnego należy brać pod uwagę stopień społecznej szkodliwości charakteryzujący wszystkie zachowania przestępcze objęte realnym zbiegiem. Uwzględnić trzeba też wymogi prewencyjnego oddziaływania kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. W przypadku, gdy – z różnego rodzaju przyczyn – sprawca za czyny popełnione przed datą wydania pierwszego wyroku za którykolwiek z nich nie został skazany w jednym postępowaniu, lecz wieloma wyrokami, należy łączyć kary orzeczone za poszczególne przestępstwa w taki sposób, jak gdyby sprawy o te przestępstwa były rozpoznawane w jednym postępowaniu (zob. wyrok S.A. we Wrocławiu z dnia 23.12.2002 r., II AKa 556/02, publ. w OSA 2003/4/31).

Przenosząc powyższe rozważania w realia przedmiotowej sprawy:

Skazany „zaatakował” dobro prawne w postaci zdrowia publicznego, a także zdrowia i życia człowieka (dalszy przedmiot ochrony). Oba popełnione przez niego czyny pozostają w związku przedmiotowym i cechuje je ta sama motywacja (osiągnięcie korzyści majątkowej). Czyny ciągle sprawca realizował na przestrzeni kilku miesięcy, a pomiędzy zakończeniem pierwszego z nich, a rozpoczęciem bezprawnych działań w ramach drugiego, upłynął rok.

Wnioskodawca od 21 stycznia 2015 r. przebywa w jednostce penitencjarnej. Z opinii nadesłanej z zakładu karnego wynika wprawdzie, że jego zachowanie w czasie osadzenia jest poprawne, ale dokument ten z pewnością nie zawiera treści, na podstawie których można by było przyjąć, że proces resocjalizacji M. M. (1) zmierza we właściwym kierunku (o ile w ogóle się rozpoczął). Skazany raz został nagrodzony i nie stosowano wobec niego kar dyscyplinarnych. W grupie współosadzonych funkcjonuje poprawnie, zaś wobec przełożonych zachowuje się grzecznie i przestrzega regulaminu. Tego rodzaju zachowania powinny być jednak normą. Osadzony deklaruje przynależność do nieformalnych struktur podkultury przestępczej, a tym samym utożsamia się ze środowiskiem przestępczym. M. M. (1) odbywa karę w systemie zwykłym, a nie programowego oddziaływania, którego celem jest resocjalizacja skazanego poprzez m.in. oddziaływanie wychowawcze. Zgodnie z art. 95§1 k.k.w. karę w omawianym systemie odsiadują ci skazani, którzy po przedstawieniu im projektu programu oddziaływania wyrazili zgodę na współudział w jego opracowaniu i wykonaniu. Doświadczenie zawodowe przekonuje, że skazani przynależący do nieformalnych struktur podkultury przestępczej nie są zainteresowani odbywaniem kary w systemie programowego oddziaływania. Choć w warunkach zakładu karnego wnioskodawca funkcjonuje poprawnie, to jednak nie jest on zbyt zainteresowany zmianą dotychczas przyjmowanego systemu wartości. Jeśli kolejny okres pobytu w izolacji nie skłoni go do należytej refleksji, to być może obawa przed długą, kolejną izolacją, „wymusi” postępowanie zgodne z porządkiem prawnym. Powyższe dane przekazane przez administrację zakładu karnego stanowią istotny czynnik prognostyczny przemawiający za wymierzeniem kary łącznej zdecydowanie surowszej, niż przy zastosowaniu zasady absorpcji.

Na niekorzyść podsądnego, przy uwzględnieniu zasad prewencji indywidualnej, przemawia okoliczność, iż kolejne, podobne przestępstwo, zrealizował on po (a być może także w trakcie procesów) wydaniu wyroków skazujących w sprawach o sygn. akt III K 102/13 oraz III K 136/12 (k.75). Pomimo to, do dnia 09 marca 2014 roku kontynuował uprawę roślin konopi innych niż włókniste (czyn kwalifikowany z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii). Powyższe świadczy o wysokim poziomie demoralizacji wnioskodawcy, braku chęci zmiany dotychczasowego trybu życia, utrwaleniu aspołecznej postawy oraz bezkrytycznym stosunku do własnej przeszłości kryminalnej.

Mając na uwadze ww. aspekty należy uznać, iż kara łączna 5 lat pozbawienia wolności jest sankcją, która odda całą zawartość kryminalną bezprawia zrealizowanych przez M. M. (1) czynów. Spełni także swe cele prewencyjne (zarówno w zakresie oddziaływania wychowawczego na sprawcę, jak i ogół społeczeństwa). Jej orzeczenie należy uznać za rozstrzygnięcie odpowiednie i sprawiedliwe.

Na poczet kary łącznej zaliczono pozbawienie wolności M. M. (1) w okresie od dnia 13 listopada 2012 roku do 13 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt III K 102/13 oraz od dnia 22 listopada 2010 roku do dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie o sygn. akt III K 136/12 (tymczasowe aresztowania). W dniu 21 stycznia 2015 roku skazany rozpoczął odbywanie kary 3 lat pozbawienia wolności (wymierzonej w sprawie o sygn. akt III K 102/13), która weszła w skład kary łącznej 5

lat pozbawienia wolności. Dlatego sąd wyznaczył właśnie ten dzień, jako datę, od której należy liczyć początek kary łącznej.

M. M. (1) wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku, wydanym w sprawie o sygn. akt XV K 958/14, został skazany za przestępstwo popełnione w okresie od nieustalonej daty do dnia 9 marca 2014 roku na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Czyn ten został więc zrealizowany po dacie „pierwszego” wyroku stanowiącego granicę „końcową” realnego zbiegu przestępstw (tj. po 4 lutym 2014 r.). Brak więc warunków z art. 85 k.k. do połączenia wymierzonej w tej sprawie kary z jakąkolwiek sankcją orzeczoną wobec wnioskodawcy. Dlatego na podstawie art. 572 k.p.k. w tym zakresie postępowanie zostało umorzone.

Odnosząc się do podnoszonych przez skazanego kwestii dotyczących jego stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej należy podkreślić, iż nie miały one wpływu na wymiar kary łącznej. Nie są to okoliczności, które zaistniały po wydaniu wyroków skazujących za wcześniejsze przestępstwa. Ograniczenie praw rodzicielskich jest naturalną konsekwencją izolacji. Skazany powinien mieć świadomość, że naruszanie jakichkolwiek norm prawa karnego będzie rodzić poważne konsekwencje w każdej sferze, również w jego życiu rodzinnym. Przedłożone przez obrońcę dokumenty dotyczące stanu zdrowia wnioskodawcy pochodzą sprzed kilku lat. Stan zdrowia psychicznego M. M. (1) był analizowany w sprawach jednostkowych, w których wymieniony był badany przez psychiatrów (np. k.442-458 w sprawie o sygn. akt III K 102/13) i aktualnie nie może przesądzać w jakimkolwiek stopniu o wymiarze kary łącznej. Tym bardziej, że z opinii o skazanym nie wynika, aby pobyt w izolacji kumulował jego problemy zdrowotne (które mogłyby być ewentualnie oceniane na podstawie art. 571§1 k.p.k.). Stan zdrowia nie mieści się bezpośrednio w zasadach i regułach wymierzania kary łącznej, a co najwyżej może być pośrednio lokowany w dyrektywie prewencji indywidualnej (tak: Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 marca 2013 roku, III KK 397/12, Lex nr 1294350).

Koszty obrony z urzędu ustalono i zasądzono zgodnie z §14 ust. 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Kierując się dyspozycją art. 624§1 k.p.k., z uwagi na wymiar kar pozbawienia wolności, które w ciągu najbliższych lat ma odbyć M. M. (1), jego status materialny i treść art. 641 k.p.k., zwolniono wnioskodawcę w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uznając, że ich windykacja nie będzie możliwa.